

Žamberké listy

ČTRNÁCTIDENÍK
MĚSTA ŽAMBERKA

č. 10
1. 6. 2023

Viola slaví pětatřicátiny

Viola slaví 35 let!

Není to tak dávno, co v roce 2018 slavila Viola své třicáté narozeniny. Čas však neúprosně letí a letos sbor oslaví své pětáctičtí. Určitě je dobré si takovéto výročí připomenout, a tak jsme „oprášili“ a aktualizovali článek, který vyšel v Žamberských listech v roce 2018...

Dětský pěvecký sbor Viola vznikl při Základní škole Žamberk, 28. října 581, před úctyhodnými 35 lety. Jeho písně si můžeme pravidelně poslechnout při vánočních a jarních koncertech, na městských akcích, na Adventních zpěvech v Praze. Sbor koncertuje po kraji, ale i v zahraničí, např. letos v květnu se Viola účastnila mezinárodního pěveckého festivalu Croatia Cantat v Chorvatsku. Za těch 35 let se toho událo vskutku mnoho, a proto jsem požádala o rozhovor sbormistra a zároveň ředitele „dolní“ ZŠ Mgr. Jaromíra Žejdlika.

Jak se zrodila myšlenka na založení sboru a kdo za ní stál?

Na Pedagogické fakultě v Hradci Králové jsem během studia hudební výchovy povinně navštěvoval Smlíšený pěvecký sbor Smetana a sborový zpěv byl také jedním z předmětů, ze kterého se skládala zkouška. Byli jsme tedy na dráhu sbormistrů cíleně připravováni. Když jsem po ukončení studií v červnu 1987 nastoupil na ZŠ 28. října, přišlo mi to vlastně jako samozřejmé, že se o založení pěveckého sboru pokusím. S organizací jsem prakticky začal okamžitě a hned se našlo několik „zpěvuchtivých“ dívek. Musel jsem však tehdy ještě absolvovat rok povinné základní vojenské služby, takže naplno jsme sborové zpívání rozjeli až po mém návratu v říjnu 1988.

Proč zrovna Viola?

Chtěl jsem od samého začátku, abychom měli jako sbor nějaký název. Vzpomínám si, jak před těmi pětáctičti lety každý zpěvák napsal na papírek svůj návrh a pak jsme vybírali ten nejlepší. A zvítězila právě Viola. Myslím, že to byla dobrá

volba, vždyť spojuje něžnou květinu, krásnou barvu, líbezný hudební nástroj i hezké dívčí jméno. **Máte představu, kolik zpěváků prošlo sborem Viola za těch úctyhodných 35 let? Zpívají s Violou studenti i potom, co se rozprchnou na střední školy?**

Děkuji za tuto otázku. Donutila mě, abych si v tomto směru udělal malou rekapitulaci. Když jsme v roce 2008 slavili 20 let, měl jsem spočítáno, že sborem prošlo kolem 350 dětí. Při oslavách 30. výročí v roce 2018 to bylo kolem 500 dětí. A dnes už jsme na počtu 600 dětí, které se nějak zapojily do práce sboru! Jsem moc rád, že se k nám v poslední době přidala spousta malých zpěváků, a tak jsme omládli a rozrostli se na padesát členů, což bývalo u sboru běžné před 30 lety, v dobách jeho největší slávy. Dost často navštěvují Violu děti bývalých členů, což mě těší, ale zároveň připomíná, jak čas neúprosně letí... A když už jsme u té statistiky, průměrná doba působení jednoho zpěváka ve sboru je 4-6 let. Jsem však rád, že je i spousta výjimek a mnozí s námi zpívají i při studiu na střední škole a někteří i potom. Většinou se mě pak ptají, do kolika asi tak mohou zpívat, na což já odpovídám, že do důchodu. Nejvíce našlápnuto k tomu mají Dominik Friml s 16 a Adam Lorenc s 15 lety působení ve Viole.

V kronice sboru jsem objevila krásný zápis (v doslovném přepisu): „Naše první vystoupení se konalo 17. prosince 1988 na členské schůzi ROH v naší škole. Zúčastnili se tam všichni učitelé z naší, ale také i z horní školy. Celý sbor měl trému, když měl vystoupit před všemi

učitelé a zazpívat jim několik lidových i vánočních písní.“ Jak vzpomínáte na tyto začátky?

Těmto větám se dnes musím jenom smát. Co je pár lidových jednohlasých písní proti čtyřhlasé polyfonii, kterou jsme nacvičovali na Smetanovu Litomyšl v roce 2018! Ale pro nás to byl tenkrát koncert. První koncert! Zázitek, jaký jsme do té doby nepoznali. A tak byla tréma určitě srovnatelná s pocity v Litomyšli. Na začátky vzpomínám moc rád. Chuť a nadšení byly obrovské. Vždyť už po třech letech jsme zpívali tříhlasé skladby panů Palestriny, Arcadelta, Händla, Mozarta, Smetany a dalších, a to i v latině. Nebyly počítače, mobily ani video. Práce šla dobře od ruky. V roce 1992 jsme pak vyjeli na svůj první velký zájezd do Dánska. Dnes je cestování do zahraničí běžnou záležitostí. Tehdy to bylo něco mimořádného. Moc jsme se těšili a moc si to užívali. Dodnes, když se s některými bývalými členy sboru setkám, vzpomínáme na krásné společné zážitky.

Mají stále děti trému, nebo jsou to „profici“? A dolehně někdy tréma i na Vás?

Myslím, že si mohu dovolit po těch třiceti pěti letech říct, že jsme opravdu tak trochu profici. Noví členové se rychle učí od těch starších, kteří mají více zkušeností. Sbor se posunul díky velkým výzvám, jakými byly například USA Tour 2010, Smetanova Litomyšl 2018, mezinárodní sborové festivaly Catalunya Cantat ve španělské Barceloně a letošní Croatia Cantat v Chorvatsku. Tréma tam určitě u každého je, u někoho méně, u někoho více. Já mám tedy trému vždycky. Ale řekl bych, že takovou tu zdravou, která člověka nenechá usnout na vavřínech a udržuje ho stále ve střehu, aby vše dopadlo co možná nejlépe.

Jak jste zvládli covidové období?

Měl jsem velký strach, aby se sbor nerozpadl. Dva roky jsme prakticky nekonzertovali. Krátké období nečinnosti se dá zvládnout, ale pokud trvá příliš dlouho... Naštěstí v nás jsou hluboko uložené krásné společné prožitky z koncertů a cest, a tak se mé obavy nenaplnily a po ukončení pandemie se téměř všichni k sborovému zpívání vrátili. Do té doby jsme se scházeli alespoň občas na platformě MS Teams, abychom se viděli, popovídali si, zavzpomínali... Já hrál na piano nebo kytaru a každý si zpíval u svého počítače. Ale sborové se on-line pracovat nedá. Protože nečinností trpěly i jiné sbory, zkusili jsme společně několik on-line projektů, které spočívaly v nahrávkách jedné písně. Byla s tím však spojena spousta technických problémů, proto jsme příliš úspěšní nebyli. 16. října 2021 jsme se konečně dočkali! Po dlouhém půstu jsme opět mohli vystupovat na koncertu v kostele sv. Václava. Koncert měl příznačný název „Viola je zpět“. A pak už se vše zase pozvolna začalo vracet do normálních kolejí.

Jaké skladby mají děti nejraději - mají chuť i do vážné hudby? Například na Smetanově Litomyšli byl repertoár velmi náročný - J. C. Vodňanský, Monteverdi, Lasso, Smetana, Dvořák...

Děti by samozřejmě nejraději zpívaly Slzu, Marka Ztraceného nebo podobné písničky ze současné hudební scény. To jim neberu, ale vysvětluji, že sborový zpěv je něco trochu jiného.

Zpíváme sice také moderní písně, ale vždy zařazujeme do repertoáru klasické sborové skladby. Nácvik je složitý a vyžaduje to často i více než rok, než si píseň „sedne“ a začne fungovat polyfonie. Najednou se objeví ona utajená kráska vícehlasu a přichází krásné prožitky i u skladeb z oblasti takzvané vážné hudby. Jak to trefně popsala jedna naše zpěvačka, když pronesla: „Ty vole, já tu vážnou hudbu snad ještě začnu mít ráda...“ **Na kterém místě zpíváte nejraději? Máte nějaké oblíbené, se zvláštní atmosférou, kde se vám prostě dobře hraje a zpívá a kam se rádi vracíte?**

Občas na mne sedne múza a napíšu pro Violu písničku. K třicetinám jsem dětem věnoval písničku Viola 30 a v ní se zpívá: „Asi nevíš u Václava ukrývá se naše sláva...“ Zpíváme rádi při adventních koncertech na Staroměstském náměstí v Praze, u kamarádů v Jičíně i jinde, ale doma je doma.

Viola má několik partnerských sborů z Litvy, Německa, Nizozemí a Polska, navzájem se navštěvujete. Jak vypadá aktuální spolupráce?

Na jaře 2022 jsme společně se sborem z německého Norimberku a polské Lodže pracovali na projektu Hej, sokoly! Jednalo se o nahrávku ukrajinské lidové písně na podporu Ukrajiny. Tu i ostatní nahrávky, fotografie a informace může každý nalézt na našich stránkách viola.zamberk-city.cz. Za skvělou správu těchto stránek bych chtěl poděkovat svému synu Jakubovi. V listopadu roku 2022 jsme byli na krásném zájezdu u našich přátel ze sboru Jugendkantorei Nürnberg a zazpívali si

Viola - zahraniční zájezdy

1991 Rakousko (Vídeň)
1992 Dánsko (Helsingør)
1993 Švédsko (Oskarshamn)
1993 Německo (senftenberg)
1994 Francie a Německo (Dietzenbach, Cuiseaux, Tübingen)
1995 Nizozemsko (Arnhem, Wassenaar)
1998 Anglie (Canterbury)
1999 Německo (Mnichov)
2000 Německo (Waldürn)
2002 Itálie (Fornace)
2004 Slovensko (Košice)
2007 Litva (Šiauliai, Klajpėda)
2008 Německo (Senftenberg)
2008 Německo (Coburg)
2010 Polsko (Duszynki Zdroj)
2010 USA (New York, Philadelphia, Washington, Lititz)
2012 Německo (Mnichov)
2013 Litva (Šiauliai)
2015 SRN (Senftenberg, Berlin)
2017 Polsko (Lodž)
2018 Polsko (Lodž)
2019 Španělsko (Barcelona)
2022 Německo (Norimberk)
2023 Chorvatsko (Rovinj, Pula)

Když se ohlédnete za těmi 35 lety, co považujete za největší úspěch sboru?

Největší úspěch je to, že pořád jsme a zpíváme a máme radost ze společného muzicírování. Byly i slabší chvíle, kdy jsem například pro nezáměr dětí o práci ve sboru uvažoval, jestli by nebylo lépe skončit. Jsem rád, že se ale vždycky podařilo tyto horší chvíle překonat. K mým největším zážitkům s Violou patřila samozřejmě Smetanova Litomyšl, pak také projekt Vánoce malých zpěváků v Domě hudby v Pardubicích v prosinci 2010, opět s Komorní filharmonií Pardubice. Nezapomenutelné je pro mne také turné po USA v září 2010 a festivaly v Barceloně a Chorvatsku. Za velký úspěch považuji také to, že Viola má pro děti pořád kouzlo a rády do ní přicházejí.

Máte nějaké speciální přání ke krásným polokulatým narozeninám sboru?

Přál bych si, aby se Viole i nadále dařilo, aby měla dostatek zpěváků a zažila spoustu krásných vystoupení. A jejím členům přeji, aby našli ve společném sborovém zpěvu zalíbení a aby poté, co dospějí a jednu Violu opustí, na ni vzpomínali se stejnou láskou jako Kristýna Salabová, která při oslavách našich třicet let napsala: „Dobrý den, pane učitelé, koukám tak po internetu a jednou za čas si prohlídnou stránky Violy. Kouknu, co Vás čeká v budoucnu a jaké máte plány. Musím říct, že nové stránky vypadají nádherně. Musela jsem si prohlídnout pečlivě „kolonku po kolonce“, všechny fotky, vzpomínky. Hned jsem měla slzy v očích. Ono si člověk řekne, nějaký kroužek. Ale myslím si, že Viola je taková velká rodina a každý, kdo chodil zpívat aspoň chvíli, ví, jaká je to vzpomínka na celý život...“

Děkuji za Vaše odpovědi!

• Ptala se Monika Škodová.